ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU
BORODÁČOVA 2
BRATISLAVA

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Človek a spoločnosť
Etická výchova
Náboženská výchova

Názov školy	**Základná škola s materskou školou**		
Adresa	**Borodáčova 2, Bratislava**		
Riaditeľ školy	**Mgr. Bc. Martin Kotyra, PhD.**		
	1. cyklus		
Predmet	**Človek a spoločnosť**		
Ročník	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**
Počet hodín za týždeň		1 hodina	2 hodiny
Predmet	**Etická výchova / Náboženská výchova**		
Ročník	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**
Počet hodín za týždeň	1 hodina	1 hodina	2 hodiny
Použitá literatúra	**Štátny vzdelávací program pre základné vzdelávanie schválený dňa 31. 3. 2023**		
Platnosť dokumentu	**Od 1. 9. 2026**		

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ - charakteristika vzdelávacej oblasti

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť pripravuje žiakov k tomu, aby sa prejavovali ako samostatné, slobodné a zodpovedné osobnosti, uplatňovali svoje práva a napĺňali svoje povinnosti. Umožňuje porozumieť geografickým, historickým, kultúrnym, náboženským, hospodárskym a politickým špecifikám v rôznych častiach sveta, čo vedie k rešpektu a ohľaduplnosti voči iným ľuďom, kultúram a duchovným hodnotám, ako aj voči sebe. U žiakov rozvíja pozitívny vzťah k demokratickej spoločnosti, krajine a k potrebe udržateľnosti života na Zemi. Posilňuje ich aktívny postoj k riešeniu aktuálnych výziev a problémov. Rozvíja uvedomenie si vlastnej identity v globalizovanom svete. Okrem vedomostí rozvíja u žiakov aj spôsobilosti získavať, vyhľadávať, analyzovať a interpretovať informácie v rôznej podobe. Žiaci z nich vyvodzujú logicky správne závery a dokážu ich argumentačne podložiť a odprezentovať.

Rozvoj spoločenskej gramotnosti, ktorú okrem iných vzdelávacia oblasť rozvíja je vnímaná ako schopnosť:
prejavovať sa ako samostatné, slobodné a zodpovedné osobnosti, uplatňovať svoje práva a napĺňať svoje povinnosti, byť vnímavý voči sebe aj voči druhým a krajine, nadobudnúť pozitívny vzťah k demokratickej spoločnosti a k potrebe udržateľnosti života na Zemi, prejavovať aktívny postoj k riešeniu aktuálnych výziev a problémov, - uvedomovať si vlastnú identitu v globalizovanom svete, porozumieť podobným aj odlišným geografickým, historickým, kultúrnym, náboženským, hospodárskym a politickým špecifikám ľudského spoločenstva rôznych častiach Zeme, prejavovať rešpekt a ohľaduplnosť voči sebe, iným ľuďom, ich kultúram a duchovným hodnotám, vyhľadávať, analyzovať a interpretovať informácie v rôznej podobe vyvodzovať z nich logicky správne závery, ktoré dokážu argumentačne podložiť a prezentovať.

Ciele vzdelávacej oblasti:
Disponovať znalosťami o vybraných spoločenských, geografických a historických procesoch a javoch v rôznych kontextoch a situáciách. Využívať rôzne metódy získavania, spracovávania, interpretácie informácií a prezentácie výsledkov vlastného bádania. Rozlišovať procesy kontinuity a zmeny, porozumieť súvislostiam, príčinám a dôsledkom historických a spoločenských javov a procesov. Posúdiť vzťahy v rámci prírodných zložiek krajiny a vzájomné vzťahy medzi životným prostredím a činnosťou človeka od lokálnej po globálnu úroveň; rozumieť potrebe udržateľného využívania prírodných zdrojov. Rozpoznať rôzne vrstvy svojej identity, rešpektovať a oceňovať seba, rozmanitosť ľudí a skupín v globalizovanom svete. Zvládať svoje emócie, prejaviť empatiu, rozumieť rozličným názorom a postojom, formulovať vlastný názor, aktívne spolupracovať a konštruktívne komunikovať.

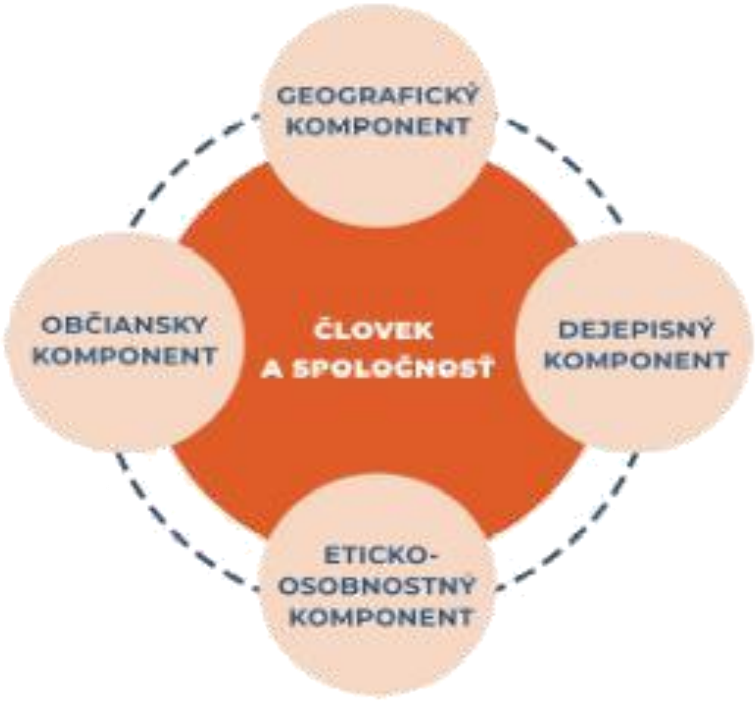
Mať rozvinuté charakterové vlastnosti, presadzovať morálne a etické princípy, vymedziť vlastnú hodnotovú orientáciu pre svoje rozhodnutia a napĺňanie osobných cieľov. Uplatňovať práva a povinnosti, pravidlá a normy spoločenského života v demokratickej spoločnosti, niesť zodpovednosť za vlastné rozhodnutia. Orientovať sa v zdrojoch informácií, prejaviť kritický a rozlišujúci postoj k médiám, bezpečne a eticky sa prezentovať v online prostredí. Prejavovať záujem o dianie okolo seba, vo svete a participovať na veku primeraných prospešných aktivitách.
V prvom cykle má vzdelávacia oblasť podobu integrovaného predmetu Človek a spoločnosť a samostatných predmetov - etická výchova v alternácii s náboženskou výchovou.

CIELE A KOMPONENTY

Geografický komponent objasňuje špecifiká rôznych miest, rozmiestnenie ľudí a ich činností, vzájomné vzťahy medzi javmi a procesmi, ktoré sa na Zemi odohrávajú a vyvíjajú. Žiaci skúmajú interakcie medzi prírodnými zložkami a zároveň vzťahy medzi nimi a človekom. Rozvíjajú svoju schopnosť myslieť v súvislostiach a porozumieť problémom na rôznych úrovniach, od lokálnej po globálnu. Rôzne aspekty priestoru skúmajú pomocou širokej škály prameňov, čo im umožňuje sa v ňom orientovať, a zároveň v ňom konať spôsobom, ktorý je zodpovedný voči životnému prostrediu a potrebám druhých. V procese poznávania priestoru sa žiaci učia klásť a odpovedať otázky (Čo to je?, Kde to je?, Prečo je to tam?, Ako to vzniklo, Aký to má vplyv? a pod.), ktoré sú kľúčové pre formovanie ich priestorového myslenia.

Dejepisný komponent rozvíja a kultivuje objektívne poznanie minulosti a jej prepojenosti s prítomnosťou. Žiaci si rozvíjajú historickú gramotnosť, spoznávajú historické fakty, súvislosti, javy a procesy v širšom spoločenskom kontexte. Prostredníctvom bádateľských otázok a kritickej analýzy historických prameňov, identifikovania príčin a dôsledkov rôznorodých javov a procesov rozlišujú ich historický význam a rôzne uhly pohľadov. Na základe poznania minulosti žiaci reflektujú vlastnú príslušnosť k regiónu, národu a európskemu spoločenstvu. Komponent u žiakov rozvíja aj hodnoty a kompetencie demokratickej kultúry a vzťah ku kultúrnemu a historickému dedičstvu.

Občiansky komponent približuje fungovanie spoločnosti. Žiaci spoznávajú medziľudské vzťahy, budujú si postoj k ľudskej rozmanitosti a vnímajú prínos jej pozitívnych prvkov. Rovnako vnímajú úlohu hodnôt a sociálnych noriem, význam a chod rôznych inštitúcií. Zároveň vnímajú vplyv sociálnych a ekonomických faktorov na rozhodnutia v spoločnosti, nielen v prítomnosti, ale aj minulosti. Reflektujú princípy trvalo udržateľného života, význam obchodných vzťahov i úlohu štátu v hospodárskych vzťahoch. Významnou súčasťou tohto komponentu je výchova k aktívnemu občianstvu, rešpektovaniu princípov slobody a demokracie, ako aj k ochrane ľudských práv.

Eticko-osobnostný komponent prispieva k osobnostnému, sociálnemu a morálnemu rozvoju žiakov, s dôrazom na uvedomovanie si, prijatie a rozvíjanie vlastnej identity vo vzťahu k druhým ľuďom a všetkému živému na našej planéte. Neoddeliteľnou súčasťou týchto procesov je kultivovanie charakteru, morálnych (etických) a duchovných kvalít žiakov, ich religiózneho vedomia. Zo štandardov eticko-osobnostného komponentu, charakteru a metakognície vychádza predmet Ranný kruh, ktorý do vzdelávania implementuje hodnotový zámer školy. Obsahové štandardy komponentu sú zaradené do samostatného predmetu vytvoreného školou od 1. po 9. ročník, kde je vytvorený dostatočný časový priestor na systematický rozvoj hodnotových, sociálnych a osobnostných kompetencií všetkých žiakov. To znamená, že štandardy eticko-osobnostného komponentu sú primárne rozvíjané v predmete Ranný kruh bez priamej integrácie (alebo minimálnej) do predmetov človek a spoločnosť, dejepis, občianska náuka či geografia.

V predmete etická výchova sa vyučujúci hlbšie venujú jednotlivým činnostiam komponentu a zároveň realizujú rozširujúce činnosti špecifické pre etickú výchovu.

Hlavným cieľom :

cyklu je podporovať u žiakov schopnosť skúmať svoju obec, jej blízke okolie a vzťahy medzi ľuďmi. Žiaci pozorujú, porovnávajú a zaznamenávajú vybrané aspekty fungovania komunity, v ktorej žijú. Vedia sa orientovať vo svojom okolí a poznajú jeho špecifiká. Poznajú základné časové intervaly. Sú si vedomí, že súčasnosť je výsledkom konania v minulosti. Vnímajú jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých. Rešpektujú základné pravidlá spolunažívania a komunikácie. Zaujímajú sa o svoje okolie a sú ochotní zapájať sa do aktivít na jeho zlepšovanie.

- Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec.
- S pomocou učiteľa využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií, osvojiť si základy spolupráce v skupine.
- Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.
- Rozlišovať a skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni, rozumieť potrebe starostlivosti o životné prostredie na príkladoch z miestnej krajiny.
- Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.
- Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom.
- Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní.
- Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými.
- Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ.
- Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy.

- **<u>Prierezová gramotnosť</u>**
-
- Čitateľská a vizuálna gramotnosť 📖👁️
- Digitálna gramotnosť 💻
- Finančná gramotnosť 💰
- Občianska gramotnosť (občianska 👩‍⚖️ , mediálna 📱 interkultúrna 🌍)
- Environmentálna gramotnosť 🌷
- Sociálna a emocionálna gramotnosť 👫

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie/dokáže::
GEOGRAFICKÝ	Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí	Miestna krajina, orientácia, poloha v priestore	- Určovanie orientačných bodov v okolí školy, vyhľadávanie vybraných objektov, vytváranie predstáv o priestorových vzťahoch v škole, v obci a jej okolí. - Určovanie relatívnej polohy vybraného objektu voči inému objektu (rovno, vpravo, vľavo, hore, dole, blízko, - ďaleko, pred, za a i.) v teréne alebo na mape (v pláne) a navigácia na trase medzi nimi s využitím orientačných bodov. - Opis a zaznamenávanie cesty do školy alebo k inému objektu v obci a miestnej krajine. - Hľadanie odpovedí na otázky o krajine mimo nášho zorného poľa: Kam vedie táto cesta?	- Určiť orientačné body v okolí školy. - Orientovať sa v priestore podľa orientačných bodov. - Orientovať sa v známom priestore na základe jeho zobrazenia v pláne a na jednoduchej mape. - Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí.
GEOGRAFICKÝ	Orientácia v pláne a na mape	Plán, mapa, mapové znaky, legenda	- Vyjadrovanie žiackych predstáv o priestorovom rozmiestnení objektov v triede a v okolí školy z vertikálneho pohľadu (vtáčej perspektívy) formou jednoduchých modelov alebo náčrtkov. - Tvorba jednoduchého orientačného plánu(mapového náčrtku) obce alebo jej častí na základe leteckej snímky. Orientácia plánu a orientácia v pláne.	- Orientovať sa v známom priestore na základe jeho zobrazenia v pláne a na jednoduchej mape. - Používať pojmy potrebné na orientáciu v miestnej krajine. - Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom a v podobe nákresu, plagátu alebo modelu. - Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie/dokáže::
GEOGRAFICKÝ	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie	Prírodné a umelé prostredie, počasie, cestovanie, doprava, mesto a vidiek, spôsob života	- Posudzovanie vplyvu rôzneho prostredia na človeka (napr. prírodné a umelé, tiché a hlučné, upravené a neupravené, nové a staré, jednotné a rôznorodé). - Pozorovanie počasia a jeho vplyvu na prírodu a ľudí počas dňa a roka spojené s grafickým zaznamenávaním oblačnosti a jednoduchým zápisom nameraných hodnôt teploty vzduchu. - Identifikovanie dôvodu, cieľa a pravidelnosti cestovania ľudí vo svojej rodine a v rodinách spolužiakov. - Porovnávanie vhodnosti jednotlivých druhov dopravy v obci.	- Rozpoznať vzájomné vzťahy medzi človekom a krajinou na príkladoch z miestnej krajiny. - Opísať vplyv počasia na krajinu a život ľudí počas dňa a roka. - Uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu vo svojom okolí. - Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí. - Opísať kam, ako a prečo cestujú jemu blízki ľudia. - Viesť rozhovor za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme. - Zaznamenať, porovnať a triediť informácie slovne, pomocou zápiskov alebo jednoduchých grafických organizérov. - Podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy podľa predpísaného postupu, - Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom a v podobe nákresu, plagátu alebo modelu.
DEJEPISNÝ	Orientácia v čase		- Určovanie vzájomných vzťahov (pred/ po) medzi susednými a	- Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí.

		Časová postupnosť, plánovanie času, meranie času, kalendár	nesusednými dňami a mesiacmi, opakujúci sa cyklus s - vytváraním celkov (deň, týždeň, mesiac, rok. - Zoraďovanie postupnosti udalostí(skôr, neskôr, nedávno, dávno, dnes včera, predvčerom, zajtra, pozajtra...).	- Porovnať obrazy obce v minulosti a v súčasnosti - Určiť vzájomné vzťahy medzi dňami, mesiacmi, cyklami.
DEJEPISNÝ	Pozorovanie zmien v čase	Rodostrom, vzájomné rodinné vzťahy, povesť, pamiatky	- Určovanie základných vzťahov medzi členmi rodiny z pozície žiaka a z pozície iného člena. - Zostavovanie trojgeneračného rodostromu ako vizualizácie rodinných vzťahov.	- Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, - Kamarátskych skupinách. - Pomenovať, čo ho spája s ostatnými. - Prerozprávať príbeh viažuci sa k obci alebo regiónu. - Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie/dokáže::
OBČIANSKY	Poznávanie pravidiel vo svo- jom živote	Pravidlá, školský poriadok, férovosť	Spoznávanie zmyslu pravidiel pre život ľudí (na príklad-de pravidiel hry). Opísanie pravidiel v rodine žiaka a po- ukázanie na ich význam. Spoločná tvorba pravidiel života v triede, počas vyučovania i mimo neho, a za- viazanie sa dodržiavať ich (fair play). Zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku alebo v obci.	- Spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole. - Podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole. - Pravidlá správania v škole a doma. Dodržiava fair play.
OBČIANSKY	Život obce a vzťahy v komunite	Obec, inštitúcie, komunita, súkromný a verejný priestor, symboly, sviatky, tradície, rozmanitosť	Identifikovanie významných inštitúcií a služieb v obci s posúdením ich funkcie pre život komunity podľa podmienok obe (napríklad obecný úrad, obchody, služby, kostol, pošta, policajná a hasičská stanica, lekáreň, ambulancia, železničná a autobusová stanica alebo zastávka, kul- túrne a komunitné centrum, zberný dvor, útulok pre zvieratá, čistiareň odpadových vôd, výrobný podnik, poľnohospodárske družstvo). Rozpoznávanie príkladov používania identifikačných znakov, symbolov a vlajok.	- Orientovať sa v priestore podľa orientačných - bodov. - Identifikovať inštitúcie a služby v obci a ich funkcie. - Získať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov (obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry. - Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí. - Stručne opísať význam kľúčových osôb, úradov, inštitúcií, občianskych iniciatív a udalostí v komunite a obci.

OBČIANSKY	Zodpovedné Hospodárenie	Povolania, tovary a služby, cena, peniaze, šetrenie	Oboznamovanie sa s deľbou práce na konkrétnych príkladoch v komunite a v obci Spoznávanie rôznych povolaní so základným opisom ich pracovnej náplne.	- Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí. - Preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom). - Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, Kamarátskych skupinách - Vysvetliť, prečo ľudia vykonávajú rôzne povolania. - Vymenovať rôzne povolania a ich pracovnú náplň.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
OBČIANSKY	Základy aktívneho občianstva	Aktívny obyvateľ obce, spolupráca, pomoc, dobročinnosť.	- Identifikovanie činností, ktoré zlepšujú kvalitu prostredia a zdravie ľudí v obci a činností, ktoré sú pre prostredie a zdravie ľudí škodlivé.	- Vytvoriť predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov. - Pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva.
OBČIANSKY	Základy práce s mediálnym obsahom	Zdroje informácií, médiá, reklama.	Identifikovanie spôsobov vzniku a rôznych podôb šírenia informácií. Identifikovanie druhov médií a dôvody ich využívania (zdroj informácií a zábavy).	- Pomenovať rôzne zdroje informácií. - Rozpoznať druhy a základnú úlohu médií. - Identifikovať zdroj šírenia informácií.
ETICKO-OSOBNOSTNÝ	Vyjadrovanie zdvorilosti ako znak úcty	Slušnosť, úcta, pozdrav, ospravedlnenie, prosba, poďakovanie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie.	Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu(pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie). Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) a uvedomovanie si ich dôsledkov.	- Používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu. - Vypočuť si myšlienky a názory druhých, rešpektovať i ch spôsob uvažovania.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus;
3.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
GEOGRAFICKÝ	Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí	Miestna krajina, orientácia, poloha v priestore, prírodné a historické prvky, turistické značenie	Orientovanie sa podľa svetových strán v teréne. Využívanie turistického značenia pri plánovaní výletov a orientácii v teréne. Spoznávanie prírodných a historických prvkov Serede a jej okolia vrátane posúdenia ich stavu(udržiavaný, neudržiavaný, bezpečný, nebezpečný a i.). Rozlišovanie pojmov súvisiacich s prírodnými a historickými prvkami Serede. Hľadanie odpovedí na otázky o krajine mimo nášho zorného poľa: „Odkiaľ a kam tečie Váh? Kam sa dostaneme, keď pôjdeme touto cestou / vlakom zo železničnej stanice?“	- Určiť polohu svojej obce, Slovenska a svetadielov na mapách rôznej mierky. - Mať prehľad o významných prírodných, kultúrnych a historických prvkoch vo svojom okolí. - Čítať obsah jednoduchej mapy s porozumením významu v nej použitých farieb a základných mapových znakov. - Orientovať sa v známom priestore na základe jeho zobrazenia v pláne a na jednoduchej mape. - Orientovať sa podľa svetových strán. Využívať turistické značenie. - Získať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov(obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry. - Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí.
		Grafická mierka, vzdialenosť, svetové strany,	Určovanie svetových strán na mape. Nazeranie na krajinu v rôznej mierke od blízkeho k vzdialenému, od malého k veľkému.	- Čítať obsah jednoduchej mapy s porozumením významu v nej použitých farieb a základných mapových znakov. - Určiť polohu svojej obce, Slovenska a svetadielov na mapách rôznej mierky. - Orientovať sa podľa svetových strán. Využívať turistické značenie.

GEOGRAFICKÝ	Orientácia v pláne a na mape	poloha na mape, letecká snímka, glóbus, svetadiely a oceány	Odhadovanie skutočnej vzdialenosti medzi bodmi na mape pomocou grafickej mierky. Lokalizovanie svojho bydliska a školy na leteckej snímke a mape veľkej mierky	- Orientovať sa v priestore podľa orientačných bodov. - Orientovať sa v známom priestore na základe jeho zobrazenia v pláne a na jednoduchej mape.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
GEOGRAFICKÝ	Orientácia v pláne a na mape	Grafická mierka, vzdialenosť, svetové strany, poloha na mape, letecká snímka, glóbus, svetadiely a oceány	Rozpoznávanie základných prvkov obsahu mapy a glóbusu (farby, tvary) pomocou legendy. Určovanie polohy obce na mape Slovenska a polohy Slovenka na mape Európy. Pomenovanie svetadielov a oceánov na glóbuse na jednoduchej mape sveta.	- Získať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov(obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry. - Určiť svetové strany na mape. - Odhadnúť vzdialenosť na mape, lokalizovať svoje bydlisko na leteckej snímke. - Určiť polohu Slovenska na mape Európy.
GEOGRAFICKÝ	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie	Prírodné a umelé prostredie, cestovanie, doprava, mesto a vidiek, spôsob života.	Identifikovanie dôvodu (za prácou, vzdelaním, službami, oddychom, poznaním, priateľmi), cieľa (blízka obec, krajské mesto, zahraničie) a pravidelnosti(denne, týždenne, mesačne, ročne) cestovania ľudí vo svojej rodine a v rodinách spolužiakov. Porovnávanie vhodnosti jednotlivých druhov dopravy v obci spojené s posúdením ich vplyvu na životné prostredie. Hľadanie rozdielov medzi mestom a vidieckou obcou na žiakom známych príkladoch. Uvažovanie nad výhodami a nevýhodami	- Rozpoznať vzájomné vzťahy medzi človekom a krajinou na príkladoch z miestnej krajiny. - Uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu vo svojom okolí. - Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí. - Opísať kam, ako a prečo cestujú ľudia z rodiny alebo blízkeho okolia. - Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí. - Viesť rozhovor za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme. - Získať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov(obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry.

			bývania vo veľkom meste, malom meste, vidieckej obci alebo satelite. Identifikovanie základných podobnos - tí a odlišností Serede (prírodné pros- tredie, architektúra, spôsob života) a vybranej obce zo zahraničia.	- Zaznamenať, porovnať a triediť informácie slovne, pomocou zápiskov alebo jednoduchých grafických organizérov, - Podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy podľa predpísaného postupu. - - Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom a v podobe nákresu, plagátu alebo modelu.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Cinnosti	Žiak vie/dokáže:
DEJEPISNÝ	Orientácia v čase	Časová postupnosť, plánovanie času, meranie času, kalendár.	Určovanie vzájomných vzťahov (pred/ po) medzi susednými a nesusednými dňami a mesiacmi, opakujúci sa cyklus s vytváraním celkov (deň, týždeň, mesiac, rok). Zoraďovanie postupnosti udalostí (skôr, neskôr, nedávno, dávno, dnes, včera, predvčerom, zajtra, pozajtra…).	- Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí. - Určiť vzájomné vzťahy medzi dňami, mesiacmi, cyklami. - Ilustrovať plynutie času na vybraných príkladoch z minulosti rodiny. - Porovnať obrazy obce v minulosti a v súčasnosti.
DEJEPISNÝ	Pozorovanie zmien v čase	Rodostrom, vzájomné rodinné vzťahy, povesť, pamiatky.	Prerozprávanie alebo stvárnenie príbehu (povesť, legenda) spojeného s obcou alebo jej okolím. Pozorovanie zmien v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov. Porovnávanie spôsobu živo-ta ľudí v súčasnosti a minulosti (škola, hračky, práca a zamestnania, odev, obchod) na základe informácií získaných z rôznych prameňov. Pátranie po najstarších pamiatkach v obci, Miestach pamäti (najstarší hrob na cintoríne, artefakty v rodine, historické budovy, pamätníky, staré stromy a pod.).	- Opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých. - Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, kamarátskych skupinách. - Pomenovať, čo ho spája s ostatnými. - Prerozprávať príbeh viažuci sa k obci alebo regiónu. - Pozorovať zmeny v čase, spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti. - Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom. - Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite.
		Pravidlá,	Spoznávanie zmyslu pravidiel pre život ľudí (na príklade pravidiel hry). Opísanie pravidiel v rodine žiaka a	- Spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole. - Uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách. Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy. Podieľať sa na

				uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole.
OBČIANSKY	Poznávanie pravidiel vo svojom živote	školský poriadok, férovosť	poukázanie na ich význam. Spoločná tvorba pravidiel života v triede, počas vyučovania i mimo neho, a zaviazanie sa dodržiavať ich (fair play). Zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku alebo v obci.	- Opísať význam a dodržiavanie pravidiel.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
OBČIANSKY	Život obce a vzťahy v kom unite	Obec, inštitúcie, komunita, súkromný a verejný priestor, symboly, sviatky, tradície, rozmanitosť.	Rozlišovanie súkromného a verejného priestoru na konkrétnych príkladoch v obci a jej okolí. Zhodnotenie využitia a udržiavania verejných priestorov na príklade žiakom známeho verejné-ho priestoru. Identifikovanie miest náboženského charakteru v obci a ich významu pre spoločenstvo veriacich. Identifikovane významných kultúrnych a športových podujatí v obci a jej okolí. Rozpoznávanie príkladov používania identifikačných znakov, a vlajok štátne a obecné symboly, symboly EÚ, logá). Oboznamovanie sa s pôvodom a rôznymi spôsobmi slávenia sviatkov a dodržiavania tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti.	- Identifikovať inštitúcie a služby v obci a ich funkcie. - Získať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov(obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry. - Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom a v podobe nákresu, plagátu alebo modelu. - Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí. - Preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom). - Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec. - Stručne opísať význam kľúčových osôb, úradov, inštitúcií, občianskych iniciatív a udalostí v komunite obci. - Rozlíšiť súkromný a verejný priestor. Identifikovať významné miesta v obci. - Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spolužití s inými. - Vysvetliť, prečo ľudia vykonávajú rôzne povolania. - Posúdiť vlastné možnosti kúpy vybraného tovaru

			Spoznávanie Kultúrnych rozmanitosti prejavov a preukazovanie citlivosti voči druhým v bezprostrednom okolí (triede, škole, obci)	
OBČIANSKY	Zodpovedné hospodárenie	Povolania, tovary a služby, cena, peniaze, šetrenie.	Rozlíšenie ponuky tovarov a služieb v najbližšom okolí. Odhad, zistenie a porovnanie cien vybraných tovarov a služieb. Diskutovanie o potrebe starostlivosti o svoje, o zverené či zdieľané veci a statky. Osvojovanie si návykov sme-rujúcich k šetrnému zaobchádzaniu so svojimi zdrojmi, prírodnými zdrojmi a životným prostredím (predchádzanie vzniku odpadu a jeho separovanie, šetrenie spotreby vody a elektrickej energie .	

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
OBČIANSKY	Základy aktívne- ho občianstva	Aktívny obyvateľ obce, spolupráca, pomoc, dobročinnosť.	Skúmanie vybraného problému v obci a jej okolí, ktorý je spôsobený nevhodnou činnosťou človeka (napr. nevhodné zaobchádzanie so zvieratami, vandalizmus, znečistenie verejných priestorov, nelegálna skládka, spaľovanie odpadu, parkovanie na chodníkoch, vizuálny smog). Realizácia jednoduchého prieskumu s cieľom identifikovať možnosti zlepšenia života a prostredia v triede, škole, obci a jej blízkom okolí. Identifikovanie konkrétnych potrieb solidarity v škole a okolí alebo doma a okolí (napr. vo vzťahu k novým spolužiakom z iných oblastí a krajín, k ľuďom so špeciálnymi a inými potrebami a znevýhodnením, k starším, chorým osobám). Riešenie modelových situácií (napr. koho ako požiadať o pomoc, tiesňové linky).	- Že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať. - Riadiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné. - Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy. - Podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole.
OBČIANSKY	Základy práce s mediálnym obsahom	Zdroje informácií, médiá, reklama.	Identifikovanie spôsobov vzniku a rôznych ich využívania (zdroj informácií a zábavy). Navrhovanie zásad veku primeraného Odlíšenie pravdivej a nepravdivej zavádzajúcej) informácie a pomenovanie jej dôsledkov na konkrétnych príkladoch. Pomenovanie vplyvu reklamy na naše túžby a správanie.	- Pomenovať rôzne zdroje informácií. - Rozpoznať druhy a základnú úlohu médií. - Identifikovať, ktoré mediálne výstupy sú reklamou. - Uviesť príklad nepravdivej správy. - Rozlišovať fikciu a realitu a dôvody ich využívania.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
ETICKO-OSOBNOSTNÝ	Vyjadrovanie zdvorilosti ako znak úcty	Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie.	Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie). Aktívne používanie prejavov zdvorilosti prosím, ďakujem, prepáč) uvedomovanie si ich dôsledkov.	- Aktívne rozvíjať vzťahy v komunite. - Používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu. - Vypočuť si myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania.

Hodnotenie a klasifikácia predmetu

Hodnotenie v predmete Vlastiveda spája spoznávanie histórie, geografie, kultúry a regionálnych osobitostí Slovenska s rozvojom vlasteneckého povedomia, práce s mapou a kritického myslenia.

1. Písomné overovanie (Tematické práce a pracovné listy)

- Tematické práce: Realizujú sa po ukončení ucelených celkov (napr. *Moja obec/mesto, Náš región, Slovensko na mape, Významné osobnosti a povesti*).
- Typy úloh: Preverujú prácu s nemou mapou (vyznačenie pohorí, riek, krajských miest), orientáciu podľa svetových strán, spájanie historických udalostí a osobností či doplňovanie pojmov do textu.
- Práca s chybou: Písomná práca slúži ako podklad pre spoločný rozbor. Chyba nie je vnímaná len ako strata bodov, ale ako príležitosť na ujasnenie si časových, priestorových a príčinných súvislostí.

2. Ústny prejav, rozprávanie a dialóg

- Forma rozhovoru a povestí: Dôraz sa kladie na schopnosť súvisle vyprávať o histórii a pamiatkach vlastnými slovami, interpretovať miestne povesti a prepájať minulosť so súčasnosťou.
- Doplňujúce otázky: Vyučujúci otvorenými otázkami navádza žiaka k porovnávaniu (napr. *„Ako sa zmenil život ľudí na dedine v minulosti a dnes?“*).

- Prezentácia projektov: Hodnotí sa ústne prezentovanie jednoduchých projektov (napr. *Moja rodostrom, Erb mojej obce, Moje obľúbené miesto na Slovensku*) pred kolektívom.

3. Praktické činnosti, práca s mapou a kľúčové kompetencie

Stupnica hodnotenia písomných prác

Percentuálne rozpätie	Známka
100% - 90%	1
89,99% - 75%	2
74.99% - 50%	3
49,99% – 25%	4
24,99% - 0%	5

Metódy, formy a stratégie výučby

Pedagogické stratégie a metódy:

- **Zážitkové a hrové učenie:** Využívanie hrania rolí, dramatizácie a modelových situácií na prirodzené spoznávanie rodiny, školy a blízkeho okolia.
- **Rozvoj sociálnych zručností a emócií:** Práca s emóciami, nácvik pozdravov, poďakovania, poprosenia a riešenie jednoduchých konfliktov v kolektíve.
- **Regionálna a časová orientácia:** Poznávanie vlastnej obce/mesta, orientácia v čase (dni v týždni, ročné obdobia) a v rodokmeni (vzťahy v rodine).
- **Objavovanie prostredníctvom príbehov:** Práca s ilustrovanými príbehmi z učebnice Taktik na rozvoj kritického myslenia a hodnotového usmernenia.
- **Dodržiavanie pravidiel a bezpečnosť:** Spolu tvorba pravidiel triedy, bezpečná cesta do školy a spoznávanie dopravných značiek.

Organizačné formy:

- **Komunitný kruh:** Ranné stretnutia na zdieľanie zážitkov, nálad a otváranie prierezových tém.
- **Skupinová a párová práca:** Riešenie úloh z pracovného zošita, tvorba projektov (napr. *Moja rodina*, *Naša trieda*).
- **Učenie v teréne:** Vychádzky po okolí školy, návšteva miestnych pamätihodností a pozorovanie života v obci.

Adaptácia a budovanie komunít:

- Vytváranie bezpečného prostredia, kde má každé dieťa priestor vyjadriť svoj názor bez strachu z chyby, s dôrazom na vzájomný rešpekt a inklúziu.

Materiálno-technické a učebné zdroje

Metodické online zdroje a edukačné portály:

- **Portal NIVaM / VÚDPaP:** Metodické príručky, didaktické karty a materiály pre rozvoj prierezových tém a sociálno-emocionálneho učenia v 1. cykle.
- **Portal Taktik.sk:** Digitálne podpory k učebniciam a pracovným zošitom Človek a spoločnosť (metodické poznámky, kľúče správnych riešení).
- **Viki.vedatechnika.sk (Rezortný portál MŠVVaM SR):** Interaktívne cvičenia, prezentácie a digitálny obsah zameraný na prvouku a vlastivednú zložku.
- **Detské vzdelávacie kanály a audiorozprávky:** Zvukové ukážky, rozprávky a krátke videá na tému bezpečnosti na cestách či ochrany prírody.

Učebné a komunitné pomôcky:

- **Tlačené materiály:** Učebnica a pracovný zošit *Človek a spoločnosť* (Taktik), obrázkové kartičky emócií, rodinné fotografie.
- **Názorné pomôcky:** Kalendár prírody a času, plány obce, dopravné koberce a makety dopravných značiek, bábky na dramatizáciu.

Digitálne nástroje a médiá:

- **Interaktívna tabuľa / displej:** Zobrazovanie interaktívnych úloh z učebnice Taktik, krátkych poučných videí alebo prehliadka máp okolia cez Google Street View.

ETICKÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKO-OSOBNOSTNÝ	Vyjadrovanie zdvorilosti ako znaku úcty	Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie	Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu(pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie.	- používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu
ETICKO-OSOBNOSTNÝ	Sebapoznávanie	Túžby a sny	Určovanie a opis svojich dobrých charakterových vlastností a možností .	- opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny - oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých
ETICKO-OSOBNOSTNÝ	Vnímanie jedinečnosti v každom človeku	Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca.	Identifikovanie jedinečných a zaujímavých čŕt druhého človeka. Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom.	- opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí.
ETICKO-OSOBNOSTNÝ	Spoznávanie a vyjadrovanie emócií	Emócie (nadšenie, radosť, hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, strach, hnev, prekvapenie a i.)	Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých. Vyjadrovanie citov a prežívania v rozličných situáciách.	- Spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole
ETICKO-OSOBNOSTNÝ	Konanie dobra – aj keď sa nikto nepozerá	Čestnosť a pravdovravnosť	Rozpoznávanie dôsledkov pravdovravnosti a klamstva na život. Posilňovanie odvahy hovoriť pravdu aj napriek nepríjemným dôsledkom. Diskusia o vlastných vzoroch.	- oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých a akceptovať, že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať

ETICKO-OSOBNOSTNÝ	Sebariadenie	Túžby, potreby	Rozpoznanie významu slov túžba a potreba. Určovanie priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.	- uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách. Vysvetliť, prečo ľudia vykonávajú rôzne povolania posúdiť vlastné možnosti kúpy vybraného tovaru a služby.
ETICKO-OSOBNOSTNÝ	Rozvíjanie vzťahov v rodine a v komunite	Domov	Vnímanie domova ako miesta pre život a rozvíjanie vzťahov v rodine .	- aktívne rozvíjať vzťahy v rodine

ETICKÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKO-OSOBNOSTNÝ	Vyjadrovanie zdvorilosti ako znaku úcty	Kladenie otázok	Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) a uvedomovanie si ich dôsledkov	- vyjadriť svoje myšlienky a pocity na primeranej úrovni pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám
ETICKO-OSOBNOSTNÝ	Sebapoznávanie	Osobné plány, vlastnosti	Posudzovanie možností rozvíjania a využitia svojich schopností a dobrých vlastností budúcom konaní.	- akceptovať, že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať vytvoriť predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov,
ETICKO-OSOBNOSTNÝ	Vnímanie jedineč-nosti v každom človeku	Obdarova-nie,ocenenie	Vnímanie kamarátstva ako dobrého modelu komuni-kácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce. Tvorivé obdarovávanie a oceňovanie druhého, druhých.	- pomenovať, čo ho spája s ostatnými, - preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom
ETICKO-OSOBNOSTNÝ	Spoznávanie a vyjadrovanie emócií	Vyjadrenie ci-tov, reakcie	Vnímanie potrieb druhých/iných. Modelovanie reakcií na rozlične vyjadrené emócie nadšenia, šťastia, hnevu, znechutenia a i.	- Uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách
ETICKO-OSOBNOSTNÝ	Konanie dobra – aj keď sa nikto nepozerá	Odvaha, hrdin-stvo	Zoznamovanie sa s reálnymi alebo zobrazenými príbehmi prosociálnych a morálnych hrdinov. Spoznávanie vybraných biblických a archetypálnych príbehov. Identifikovanie posolstva týchto príbehov a vzorov	- vytvoriť predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov

			pre život človeka a spoločnosti. Identifikovanie dobrých vlastností postáv z uvedených príbehov (dôvera, odvaha, dobrota a pod.).	
ETICKO-OSOBNOSTNÝ	Sebariadenie	Sebaovládanie	Rozpoznávanie významu sebaovládania a seba riadenia – nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť.	- Ovládať svoje city a prejavy, regulovať ich
ETICKO- **OSOBNOSTNÝ**	Rozvíjanie vzťa- hov v rodine a v komunite	Rodina, príbuzní a blízki	Preukazovanie vďačnosti rodičom, starým rodičom a blízkym osobám. Identifikovanie a pomenovanie členov rodiny ich rôzne roly, úlohy a zodpovednosti. Oceňovanie hodnôt spojených s rodinou alebo blízkymi osobami (bezpečie, láska, zodpovednosť, rešpekt, prijatie)	- Rozvíjať vzťahy v rodine, v komunite

ETICKÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard
		Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	
ETICKO-OSOBNOSTNÝ	Vyjadrovanie zdvorilosti ako znaku úcty	Súhlas a nesúhlas, počúvanie	Vyjadrovanie a rešpektovanie súhlasu a nesúhlasu v rôznych situáciách. Prejavovanie záujmu o druhého, kladenie otázok a aktívne počúvanie.	- vypočuť si myšlienky a názory druhých rešpektovať ich spôsob uvažovania
ETICKO-OSOBNOSTNÝ	Sebapoznávanie	Možnosti rozvíjania	Rozprávanie vlastných záľubách o tom, ako pomáhajú v živote a vo vzťahoch s druhými. Tvorivé vyjadrovanie želaní a a túžob a plánu a ich realizáciu	- pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer, riadiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.
ETICKO-OSOBNOSTNÝ	Vnímanie jedineč-nosti v každom človeku	Rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť.	Rozlišovanie a chápanie dôsledkov dobrého (napomáhajúceho) a zlého (ubližujúceho) správania.	- uvedomiť si jedinečnosť každého človeka
ETICKO-OSOBNOSTNÝ	Spoznávanie a vyjadrovanie emócií	Zvládanie emócií a emócie vo vzťahoch	Zvládanie prejavov vlastných emócií tak, aby boli autentické a zároveň neranili druhých.	- emócie vedieť vyjadriť primeraným spôsobom

ETICKO-OSOBNOSTNÝ	Konanie dobra – aj keď sa nikto nepozerá	Dobré činy, dobré vlastnosti	Odlišovanie dobrých a zlých vlastností ľudí a ich konania na príkladoch postavy/postáv z bežných príbehov, alebo z dejín, literatúry, seriálov alebo filmov. Identifikovanie morálnych prvkov v konaní vybraných postáv, medzi kými rozhodnutiami váhajú a k akým dôsledkom ich rozhodnutia vedú. Diskutovanie o detských hrdinoch. Posudzovanie situácií, v ktorých sa stretneme s klamstvom alebo nečestným správaním.	- pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich tichý rozmer - riadiť sa podľa priorít v rozličných druhoch - hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné
ETICKO-OSOBNOSTNÝ	Sebariadenie	- Rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť	Kultivovanie schopnosti odolávať lákavým ponukám, ak sa dostanú do sporu s dôležitejšími osobnými cieľmi.	- pomenovať rôzne zdroje informácií, rozpoznať druhy a základnú úlohu médií uviesť príklad nepravdivej správy identifikovať, ktoré mediálne výstupy sú reklamou.
ETICKO-OSOBNOSTNÝ	Rozvíjanie vzťahov v rodine a v komunite	Komunita, inšpiratívni ľudia	Poznávanie variability rodín a rôznych životných situácií detí. Identifikovanie inšpiratívnych ľudí v komunite a ich bližšie spoznávanie	- podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole.

Hodnotenie a klasifikácia predmetu

Vyučujúci hodnotí predovšetkým aktívnu účasť žiaka na vyučovacom procese, jeho angažovanosť pri skupinových aktivitách a rešpektovanie pravidiel rozhovoru v komunitnom kruhu. Dôraz sa kladie na uplatňovanie osvojených sociálnych zručností v praxi (pozdrav, poďakovanie, ospravedlnenie, pomoc spolužiakovi) a schopnosť vyjadriť vlastný názor s ohľadom na pocity druhých. Posudzuje sa úroveň spolupráce, miera empatie, prosociálne správanie a reflexia vlastného konania.
Žiak preukazuje veku primerané postoje a ovláda zručnosti podľa požiadaviek na získanie žiackych kompetencií v danom ročníku. Predmet sa klasifikuje známkou — na vysvedčení a v elektronickej žiackej knižke (EŽK).

Metódy, formy a stratégie výučby

- **Pedagogické stratégie a metódy:**
  - **Zážitkové a usmerňované učenie:** Využívanie hrania rolí (*Role-play*), reálnych modelových situácií a jednoduchých simulácií na rozvoj empatie a sociálnych zručností.
  - **Komunikačné a komunitné kruhy:** Vytváranie priestoru pre vyjadrenie vlastných pocitov, nácvik aktívneho počúvania, kultivovaného rečového prejavu a rešpektovania názoru druhých.
  - **Rozvoj emocionálnej a sociálnej gramotnosti:** Práca s pocity (spoznávanie a pomenovávanie emócií – radosť, hnev, smútok, strach), nácvik pozdravov, prosby, poďakovania a ospravedlnenia.
  - **Kooperatívne učenie a hrové aktivity:** Tímové hry zamerané na spoluprácu, vzájomnú pomoc, budovanie dôvery a predchádzanie konfliktom v triede.
  - **Analýza príbehov a rozprávok:** Práca s detskou literatúrou a príbehmi s morálnym posolstvom, ktoré deti vedú k odlišovaniu správneho a nesprávneho správania.

- **Organizačné formy:**
  - Komunitný kruh na koberci na začiatku alebo konci hodiny.
  - Práca v dvojiciach a malých skupinách na riešenie skupinových úloh.
- **Adaptácia a budovanie pozitívnej klímy:**
  - Vytváranie bezpečného a akceptujúceho prostredia, tvorba spoločných pravidiel triedy a podpora plynulého začlenenia do školského kolektívu.

Materiálno-technické a učebné zdroje

- U**čebnice a pracovné zošity (Vydavateľstvo Taktik):**
  - **Hravá etická výchova pre 1. ročník (Taktik)** – pracovný zošit s celou škálou hrových a vizuálnych úloh zameraných na poznávanie seba samého, rodiny, kamarátov, emócií a pravidiel slušného správania.
- **Učebné a manipulatívne pomôcky:**
  - Karta/puklice emócií (smajliky, karty s výrazmi tváre na vyjadrenie nálady).
  - Maňušky na prehrávanie scénok a riešenie konfliktov.
  - Komiksové karty, príbehy a rozprávkové knihy s etickým zameraním.
- **Digitálne nástroje a médiá:**
  - Interaktívna tabuľa / displej na premietanie kreslených príbehov s etickou tematikou.
  - Edukačný portál *Taktik kód* (interaktívne úlohy zamerané na triedenie správneho a nesprávneho správania, doplňovačky a príbehy).

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

Obsahové komponenty predmetu pre 1. cyklus:

- **Boh a človek**

  Obsahový komponent Boh a človek reflektuje predovšetkým otázky o zmysle života a o Bohu, oboznamuje so základnými prejavmi viery a náboženstva, poskytuje možnosť pochopiť základy vlastnej kresťanskej viery v Trojjediného Boha, ktorý stvoril svet i človeka.

- **Ježiš Kristus**

  Obsahový komponent Ježiš Kristus umožňuje žiakom poznať blahozvesť o živote, účinkovaní, smrti a zmŕtvychvstaní Ježiša Krista a vytvoriť si k nemu osobný vzťah.

- **Sväté písmo**

  Obsahový komponent Sväté Písmo otvára žiakom prístup k pochopeniu Božieho slova v biblických textoch a uvedomiť si jeho oslobodzujúcu silu a význam pre vlastný život.

- **Cirkev a sviatosti**

  Obsahový komponent Cirkev a sviatosti pozýva ku stretnutiu s kresťanmi v cirkvi a v spoločenstve, predstavuje univerzálnosť cirkvi i jej spásonosné poslanie poskytovať vo sviatostiach znaky spásy pre každého veriaceho človeka.

- **Kresťanský život**

  Obsahový komponent Kresťanský život ponúka žiakom priestor zaoberať sa konkrétnymi formami osobného i spoločného prežívania viery, poskytuje kritériá pre etické a morálne konanie a správanie sa človeka, motivuje k zodpovednému angažovaniu sa pre spravodlivosť, mier a starostlivosť o stvorenie a prispieva k výchove k hodnotám. Ponúka tiež možnosť spoznávať iné vierovyznania a konfrontovať život kresťana s nimi.

Vychádzame pritom z návrhov obsahového manuálu k vzdelávacím štandardom, ktoré pre RKC pripravilo Katolícke pedagogické a katechetické centrum (KPKC)

Hlavný cieľom 1. cyklu je uviesť žiakov do náboženskej gramotnosti. Žiaci vnímajú jedinečnosť človeka a svoje miesto v rodine, vedia vyjadriť radosť z Božieho stvore-nia a správať sa k nemu s rešpektom a úctou. Poznajú dôležité etapy života Ježiša Krista, ktorého vnímajú ako Spasiteľa a ako priateľa a porovnávajú svoje správanie s Božími prikázaniami. Žiaci chápu modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom, vedia formulovať jednoduché modlitby, vnímajú chrám ako priestor modlitby, úcty a sláve nia Bohoslužby.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:

- pomenovať jedinečnosť človeka,
- porozumieť základným otázkam kresťanskej viery v Boha,

- poznávať a osvojiť si kresťanskú vieru v trojjediného Boha,
- komunikovať svoje predstavy o Bohu a svoj vzťah k nemu,
- opísať a pochopiť príbeh o Ježišovom narodení, utrpení, smrti a zmŕtvychvstaní,
- prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna,

- **<u>Prierezová gramotnosť</u>**
-
- Čitateľská a vizuálna gramotnosť 📖👁️
- Digitálna gramotnosť 💻
- Finančná gramotnosť 💰
- Občianska gramotnosť (občianska 👩‍⚖️ , mediálna 📱 interkultúrna 🌍)
- Environmentálna gramotnosť 🌹
- Sociálna a emocionálna gramotnosť 👫

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent		Obsahový štandard	Výkonový štandard
Boh a človek	Svet, v ktorom žijeme, budovanie vzťahov v rodine, v škole, vzá- jomná komunikácia Boh- Stvoriteľ a Otec Jedinečnosť Božieho dieťaťa, dary, schop-nosti, zručnosti Božia starostlivosť a skutky lásky	- Ja a moja rodina (patrím do rodiny, starostlivosť rodičov o deti, komunikácia v rodine) - Ja a škola (spolužiaci, budovanie nových vzťahov v triede, miesto spoznávania nových vecí) - Svet, v ktorom žijem (ľudia okolo mňa, komunikácia s ľuďmi, budovanie vzťahov) - Boh je Stvoriteľ (stvorenie sveta, prvých ľudí, Gn 1;2; prežehnanie sa) - Boh je nebeský Otec (Božia starostlivosť o svoje stvorenie, o svet, o nás, Gn 1, 26-31) - Oslavujem Otca (modlitba Sláva Otcu) - Som jedinečné stvorenie (moje dary a schopnosti, čo dokážem, čím som obdarovaný, všetko mi dal Boh) - Rozprávam sa so svojím nebeským Otcom (Boh môj nebeský Otec, som Božie dieťa, rozhovor s Bohom v modlitbe, pozdrav; hovorím Bohu: „Otec“ - modlitba Otče náš) - Boh mi dáva pomocníka (anjel strážny) - Boh nás učí rozdávať lásku (svätý Mikuláš)	- vnímať svoju jedinečnosť a využívať pravidlá dobrej komunikácie pri budovaní vzťahov v rodine a spoločenstve, - vyjadriť radosť z Božieho stvorenia, vnímať jeho rozmanitosť a správať sa k nemu s rešpektom a úctou, - byť pozorný k potrebám svojich blížnych a aplikovať prvky vzájomnej pomoci a solidarity v každodenných situáciách**,** - chápať modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom a objavovať spôsoby komunikácie medzi Bohom a ľuďmi,

Ježiš Kristus	Ježiš – Boží Syn a jeho príchod na svet Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišove zázraky ako znamenia Udalosti Ježišovej smrti a zmŕtvychvstania	- Zvestovanie (Lk 1,26-38) - Modlím sa k Panne Márii (modlitba Zdravas´ Mária) - Narodenie Ježiša (Lk 2, 1-14) - Traja mudrci (Mt 2, 1-12) - Ježišovo detstvo (12 - ročný Ježiš v chráme Lk 2, 41- 52; život v Nazarete) - Ježiš koná zázraky (svadba v Káne, Jn 2, 1-11; utíšenie búrky na mori, Mk 4, 35 - 41) - Ježiš uzdravuje (uzdravenia pri Galilejskom mori, Mt 15, 29-31; Uzdravenie hluchonemého, Mk 7, 31-37; uzdravenie chromého, Jn 5, 1-9) - Ježiš kriesi mŕtvych *(Jairova dcéra, Mk 5, 21-24; 35-43)* Ježiš za nás trpel (Mt 27) - Veľká noc - zmŕtvychvstanie (Mt 28, 1-8)	- poznať dôležité etapy života Ježiša Krista od narodenia až po jeho smrť a zmŕtvychvstanie, - prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna a vytvoriť si k nemu osobný vzťah**,**

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent	Obsahový štandard		Výkonový štandard
Sväté Písmo	Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišove zázraky ako znamenia	- Ježiš koná zázraky (svadba v Káne, Jn 2, 1-11; utíšenie búrky na mori, Mk 4, 35 - 41) - Ježiš uzdravuje (uzdravenia pri Galilejskom mori, Mt 15, 29-31; Uzdravenie hluchonemého, Mk 7, 31-37; uzdravenie chromého, Jn 5, 1-9) - Ježiš kriesi mŕtvych *(Jairova dcéra, Mk 5, 21-24; 35-43)*	- prostredníctvom biblických príbehov odhaliť výnimočnosť - Ježiša ako Božieho Syna,
Cirkev a sviatosti	Cirkev ako Božia rodina, slávenie nedele ako „Deň Pána“	- Nedeľa – deň Pána (oslava Ježišovho zmŕtvychvstania, sviatočný deň, deň odpočinku) - Božia rodina – Cirkev (ľudská rodina - mama, otec, deti; svätá rodina; Božia rodina - tí, ktorí veria v Pána Boha - aj ja do nej patrím) - Kostol (miesto stretnutia veriacich, zvony zvolávajú ľud, sme bratia a sestry, počúvame Božie slovo; hlavné prvky - oltár, svätostánok.., patrón nášho kostola)	- chápať Cirkev ako spoločenstvo, ktoré vyjadruje svoju - vieru v Ježiša Krista a opísať slávenie nedele a sviatkov cirkevného roka,

Kresťanský život	Princípy konania dobra podľa Ježišovho vzoru, rôzne formy pomoci iným Príklady svätých, ktorí inšpirujú ku konaniu dobra Vzťah s Ježišom v každodennom živote	- Ježiš nás učí konať dobro (milosrdný Samaritán, Lk 10, 30-37) - Chcem byť ako Ježiš (zaujímam sa o iných - rôzne formy pomoci iným v škole, v rodine...) - Mária – Mária pomocnica v rôznych situáciách (Bernadetta z Luordes, sv. Katarína Laboure...) Svätí – Boží priatelia (fatimské deti, Juan Diego, František z Assisi... iní podľa výberu) - Deň s Ježišom (ranná a večerná modlitba, modlitba pred a po jedle, budem pamätať na to, aby som sa k iným správal tak ako Ježiš; nezabúdať na Ježiša cez prázdniny)	- porovnávať svoje konanie s konaním Ježiša a svätých ako morálnych vzorov a aplikovať Zlaté pravidlo vo svojom živote,

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	Obsahový štandard		Výkonový štandard
Boh a človek	Komunikácia Boha s ľuďmi rôznymi spôsobmi Komunikácia s Bohom v modlitbe Komunikácia Boha s ľuďmi v dejinách prostredníctvom biblických príbehov	- Boh k nám hovorí rozličným spôsobom (cez iných ľudí, udalosti...) - Boh k nám hovorí cez Sväté písmo (počúvame Božie slovo, Biblia– napísané Božie slovo, vznik Biblie) - Ježiš nás učí hovoriť s Bohom ako Otcom, („Pane nauč nás modliť sa“ - Otče náš; kde všade sa Ježiš modlil, Lk 11, 2-4) - Modlitba (rôzne formy modlitby, osobná modlitba) - Prví ľudia v raji (Adama a Eva, Gn 2, 4-25, život v raji v Božej prítomnosti) - Prví ľudia neposlúchli Boha (prvý hriech, prísľub Mesiáša, Gn 3, 1-20) - Povolanie Abraháma (izraelský ľud - vyvolený národ, Gn 12, 1-8) - Boh oslovuje Mojžiša (Ex 3, 1-12) - Boh sa prihovára k vyvolenému národu (vyvolený národ žije podľa pravidiel, Ex 19, 3-8; 12-17)	- chápať modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom - a objavovať spôsoby komunikácie medzi Bohom - a ľuďmi, - opísať dejiny izraelského ľudu a jeho záchrany, medz - na základe Desatora roz i dobrom - a zlom a prehodnocovať svoje správanie.
	Ježiš – Boží Syn a jeho príchod na svet	- Ján Krstiteľ (Ján - ten, ktorý pripraví Mesiášovi cestu; zvestovanie Zachariášovi, Lk 1, 5-25) - Zvestovanie príchodu Ježiša (Mária počúva Boží hlas, Lk 1, 26-38) - Narodenie Mesiáša (Jozef prijíma Máriu, Mt 1, 18-24; sčítanie ľudu, hľadanie prístrešia, Ježišovo narodenie, Lk 2, 1-14) - Ježišov krst v Jordáne (Ján ohlasuje Mesiáša, Lk 3, 1-17; 21-22;	prostredníctv biblických príbehov objavovať - výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna a vytvoriť si - k nemu osobný vzťah, - vnímať prítomnosť zla a hriechu vo svete a vo - svojom živote, prehodnotiť svoje správanie - a uvedomovať si dôležitosť odpustenia.

Ježiš Kristus	Začiatky Ježišovho verejného účinkovania Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišovo učenie v podobenstvách	- Ježiš sa dáva pokrstiť, - Mt 3,13-17) - Mesiáša, Lk 3, 1-17; 21-22; Ježiš sa dáva pokrstiť, - Mt 3,13-17) - Ježiš učí v podobenstvách (podobenstvo o rozsievačovi - ako počúvať Božie slovo,Mt 13, 1-8) - - Božie kráľovstvo je vzácne (podobenstvo o horčičnom zrnku - ako rozvíjať Božie slovo, Mt 13, 31-32; o poklade na poli, Mt 13, 44; o perle, Mt 13, 45-46) - Ježiš je dobrý pastier (miluje každého, podobenstvo o stratenej ovci, Lk 15. 1 - 6;Jn 10, 1 - 21)	

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	Obsahový štandard		Výkonový štandard
Sväté Písmo	Ježiš—Boží Syn vo svete biblických príbehov Ježišovo učenie v podobenstvách	- Ježiš učí v podobenstvách (podob. o rozsievačovi - ako počúvať Božie slovo, Mt 13, 1-8) - Božie kráľovstvo je vzácne (podobenstvo o horčičnom zrnku - ako rozvíjať Božie slovo, Mt 13, 31-32; o poklade na poli, Mt13, 44; o perle, Mt 13, 45-46) - Ježiš je dobrý pastier (miluje každého, podobenstvo o stratenej ovci, Lk 15. 1 - 6; Jn 10, 1 - 21)	- prostredníctvom biblických príbehov odhaliť výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, - opísať dejiny izraelského ľudu a jeho záchrany.
Cirkev a sviatosti	Udalosti Ježišovho utrpenia, smrti a zmŕtvychvstania a ich význam pre život človeka a cirkvi Pokračovanie Ježišovho diela aj po jeho nanebovstúpení, vznik Cirkvi Náš život ako súčasť Cirkvi, začlenenie sa do cirkevného spoločenstva	- Ježiša chcú zabiť (zrada, Mt 26, 1-5; 14-16;) - Utrpenie Pána Ježiša (Mt 26 - 27) - Zmŕtvychvstanie (Mt 28) - Pán Ježiš odchádza do neba (Mt 28, 16-20; Lk 24, 50-53) - Zoslanie Ducha Svätého (Sk 2) - Apoštoli pokračujú v Ježišovom diele (prvá Cirkev, lámanie chleba, Sk 2, 42-47) - Cirkev – Božia rodina (veriaci v Ježiša Krista, patríme do nej od krstu, sme bratia a sestry, stretávame sa v kostole a pri iných príležitostiach, pomáhame si; spoločná modlitba a slávenie v rodine) - Patrím do Cirkvi - môj krst (význam krstu, priebeh) - V Cirkvi si navzájom pomáhame (príklady svätých, ako pomáhali v minulosti, ako si my môžeme navzájom pomáhať)	- osvojiť si základné časti Svätej omše a porozumieť významu Eucharistie pre život kresťana, - oboznámiť sa so základnými kritériami kresťanského života.

Kresťanský život	Ježiš Kristus ako vzor pre život kresťana Dôsledky odmietnutia Ježišovho učenia pre život človeka	- Prinášam ovocie (Ježiš – môj vzor, podobenstvo o figovníku - Ježiš je s nami trpezlivý, Lk 13,6; strom a ovocie, Lk 6, 43-45; Mt 7, 17-19) - Žijem ako kresťan (konám dobré skutky*;* Zlaté pravidlo, Mt 7, 12; boháč a Lazár) - Dom na skale (podobenstvo o dvoch staviteľoch - nedodržiavanie prikázaní, Mt 7, 24-27; odmietnutie pozvania k modlitbe, sv. omši, ku konaniu dobrých skutkov) - Pozvanie na hostinu (odmietnutie, podobenstvo o svadbe krá ľovho syna, Mt 22, 1-5)	- byť pozorný k potrebám druhých a aplikovať prvky vzájomnej pomoci, úcty a solidarity v každodenných situáciách

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	Obsahový štandard		Výkonový štandard
Boh a človek	Viera ako dôležitá súčasť ľudského života, viera prirodzená a nadprirodzená Božie pôsobenie cez sviatosti Stručné dejiny Izraelského národa a jeho záchrany Prikázania ako pravidlá pre život	- Potrebujem vieru? (viera prirodzená, nadprirodzená; vzory viery - Abrahám, Gn 12; Mojžiš, Ex 3; Mária, Lk 1, 26-38) - V akého Boha verím (obrazy Boha a prirovnania) - Vyznanie viery (Verím v Boha - Najsvätejšia Trojica) - Sedem sviatostí (informatívne) - Som Božie dieťa - krst (opakovanie o prvom hriechu, Gn 3, 1-20; dedičný hriech, očistenie krstom) - Boh zachraňuje svoj ľud (izraelský národ a východ z Egypta, Ex 5-15) - Boh nám dáva prikázania (Ex 19, 16-25; Ex 20, 1-17) - Pravidlá pre život s Bohom (Desatoro - jednotlivé prikázania podrobne)	- vnímať vieru ako súčasť života človeka a charakterizovať jej prejavy v konkrétnych situáciách - opísať dejiny izraelského ľudu a jeho záchrany, - na základe Desatora rozlíšiť medzi dobrom a zlom a prehodnocovať svoje správanie.
	Zlo a hriech ako dôsledok neposlušnosti voči Bohu Božie milosrdenstvo	- Hriech - neposlušnosť voči Bohu (prvý hriech, Gn 3, 1-24; - hriech - ľahký, ťažký; sedem hlavných hriechov) - Márnotratný syn a milosrdný Otec (Lk 15, 11-32) - Zmierenie s Otcom (spytovanie svedomia, ľútosť) - Ježiš uzdravuje (telo človeka - opakovanie z 1. ročníka – slepý, Mk 10, 46-52; hluchonemý, Mk 7, 31-37) - Ježiš odpúšťa hriechy (uzdravenie ochrnutého - odpustenie hriechov, Mt 9, 1-7; čo je sviatosť	- poznať dôležité etapy života Ježiša Krista od narodenia až po - jeho smrť a zmŕtvychvstanie, - prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna a vytvoriť si k nemu osobný vzťah, - vnímať prítomnosť zla a hriechu vo svete a vo svojom živote, prehodnotiť svoje správanie a uvedomovať si dôležitosť odpustenia.

Ježiš Kristus	voči ľuďom, spytovanie svedomia a ľútosť nad hriechmi Dôležitosť odpustenia ako súčasť uzdravenia človeka. Sviatosť zmierenia – prostriedok odpustenia hriechov	zmierenia, odpustenie prostredníctvom kňaza vo sviatosti zmierenia) - Sviatosť zmierenia (Farizej a mýtnik (Lk 18, 9-14, úprimná ľútosť; priebeh sviatosti zmierenia) - Vzájomné odpustenie (odpustenie tým, ktorí mi ublížili, viem požiadať o odpustenie)	
Sväté Písmo	Stručné dejiny Izraelského národa a jeho záchrany	- Boh zachraňuje svoj ľud (izraelský národ a východ - z Egypta, Ex 5-15)	- prostredníctvom biblických príbehov odhaliť výnimočnosť - Ježiša ako Božieho Syna, - opísať dejiny izraelského ľudu a jeho záchrany.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	Obsahový štandard		Výkonový štandard
Cirkev a sviatosti	Hostina v biblických príbehoch, spojitosť medzi Poslednou večrou a svätou omšou Obeta a hostina, základné časti svätej omše a význam Eucharistie Dôležitosť života s Ježišom—základné kritéria kresťanského života	- Ježiš a Zachej (hostina u Zacheja, Lk 19, 1-10) - Zázrak rozmnoženia chleba (Mt 14, 13-21) - Posledná večera (Mt 26, 26-29) - Eucharistia - pokrm pre dušu (význam a hodnota Eucharistie) - Ježišova obeta (smrť a zmŕtvychvstanie) - Slávime Veľkú noc (liturgia Veľkej noci) - Na ceste s Ježišom (emauzskí učeníci, Lk 24, 13-35) - Svätá omša (obeta a hostina, bohoslužba slova, bohoslužba obety, priebeh svätej omše;) - Nedeľa – deň s Pánom (hodnota a dôležitosť nedele; neúčasť na hostine, Lk 14, 16-18) - Prisľúbenia Božského Srdca (deväť prvých piatkov) - S Ježišom v každodennom živote (pravidelná modlitba, nedeľná svätá omša, sväté prijímanie, pravidelná svätá spoveď) - Zlaté pravidlo	- chápať Cirkev ako spoločenstvo, ktoré vyjadruje svoju vieru v Ježiša Krista a opísať slávenie nedele a sviatkov cirkevného roka, - osvojiť si základné časti Svätej omše a porozumieť významu Eucharistie pre život kresťana, - oboznámiť sa so základnými kritériami kresťanského života. - porovnávať svoje konanie konanie s konaním Ježiša a svätých ako morálnych vzorov a aplikovať Zlaté pravidlo vo svojom živote, - byť pozorný k potrebám druhých a aplikovať prvky vzájomnej pomoci, úcty a solidarity v každodenných situáciách.

Hodnotenie a klasifikácia predmetu

Vyučujúci hodnotí záujem o vyučovací predmet, snaživosť, aktívny prístup k vyučovaniu a pripravenosť na hodinu (nosenie pracovného zošita či pomôcok). Posudzuje sa osvojenie si základných poznatkov z učebných osnov (primerane veku žiaka), uplatňovanie kresťanských a etických hodnôt v každodennom správaní, ako aj rešpekt k vyučujúcemu a spolužiakom. Súčasťou hodnotenia je aj tvorivosť a zapájanie sa do praktických a zážitkových úloh (kreslenie, práca s príbehom, dramatizácia). Žiak preukazuje veku primerané postoje a ovláda zručnosti podľa požiadaviek na získanie žiackych kompetencií v danom ročníku. Predmet sa klasifikuje známkou.

Metódy, formy a stratégie výučby

- **Pedagogické stratégie a metódy:**
  - **Rozprávanie príbehov:** Sprístupňovanie základných biblických príbehov (Stvorenie sveta, Ježišovo detstvo, Vianoce, Veľká noc) formou prispôsobenou veku 6-ročných detí.
  - **Zážitkové a tvorivé učenie:** Prepájanie duchovného rozmeru s tvorivými dielňami (kreslenie, modelovanie, vyfarbovanie, jednoduché dramatizácie biblických dejov).
  - **Symbolika a zmyslové vnímanie:** Spoznávanie náboženských symbolov (kríž, svieca, chlieb, voda) prostredníctvom zážitku a zrakového i hmatového vnímania.
  - **Rytmizácia, spev a pohyb:** Nácvik jednoduchých detských ukazovacích pesničiek, modlitieb a rytmických riekaniek.
  - **Hodnotová výchova:** Vedenie žiakov k úcte k životu, prírode, rodine, blížnym a k rozvoju vďačnosti.
- **Organizačné formy:**
  - Stretnutia v komunitnom kruhu pri svieci alebo náboženskom symbole.

- Zážitkové lekcie a tematické vychádzky (napr. návšteva miestneho kostola/sakrálneho priestoru).

- **Adaptácia a duchovný rozvoj:**
  - Citlivé vytváranie priestoru pre kladenie prvých existenciálnych otázok detí a budovanie pocitu prijatia, lásky a bezpečia.

Materiálno-technické a učebné zdroje

- **Učebnice a pracovné zošity (Vydavateľstvo Taktik):**
  - **Hravá náboženská výchova pre 1. ročník (Taktik)** – pracovný zošit prispôsobený prvákom, plný vyfarbovačiek, jednoduchých bludísk, spojovačiek a úloh zameraných na základné témy (*Božia láska, Stvorenie, Rodina, Vianočné a Veľkonočné obdobie*).
- **Učebné a manipulatívne pomôcky:**
  - Detská ilustrovaná Biblia pre najmenších, obrázkové a príbehové karty (*Flashcards*).
  - Reálne a symbolické predmety (svieca, krížik, ozdobné predmety na liturgické obdobia).
  - Zvukové nahrávky detských kresťanských ukazovačiek a piesní.
- **Digitálne nástroje a médiá:**
  - Interaktívna tabuľa / displej na premietanie animovaných biblických rozprávok a detských pesničiek.
  - Edukačný portál *Taktik kód* (doplnkové interaktívne materiály a digitálne verzie pracovného zošita).